

KENNISDOCUMENT

WHOA

Wet homologatie Onderhands Akkoord

Jan Wietsma – partner MKB bedrijfscoach

Op 1 januari 2021 is de Wet Homologatie Onderhands Akkoord (WHOA) van kracht geworden. Deze wet geeft ondernemingen met een te hoge schuldenlast de mogelijkheid om via de rechter een reorganisatieakkoord of liquidatieakkoord af te dwingen. De zogenaamde homologatie van een akkoord.

Let op!

De WHOA kan door iedere onderneming met een te hoge schuldenlast worden ingezet, dus ook voor ondernemingen die te maken hebben met een te hoge schuldenlast zonder dat de oorzaak hiervan terug is te leiden op Corona.

In dit kennisdocument:

[Wat regelt de WHOA](#)

[Wie kan een schuldenakkoord afdwingen?](#)

[Wat regelt de herstructureringsdeskundige?](#)

[Hoe verloopt een WHOA-procedure](#)

[Eisen herstructureringsplan](#)

[Welke klasse schuldeisers zijn er te onderscheiden?](#)

[Hoe werkt de homologatie van het akkoord door rechter?](#)

[Is er nog beroep mogelijk?](#)

[Waar moet je rekening mee houden?](#)

Wat regelt de WHOA

De WHOA regelt enerzijds het mogelijk maken van een reorganisatie of doorstart na een door de rechter geaccordeerde schuldsanering. Anderzijds kan met WHOA ook een liquidatie van een onderneming worden afgedwongen zonder dat er sprake is van een faillissement.

Voorwaarden WHOA

Om gebruik te maken van de WHOA is het van belang dat de onderneming te maken heeft met een te hoge schuldenlast waardoor deze niet meer aan zijn verplichtingen kan voldoen. Tegelijkertijd is de onderneming nog wel levensvatbaar nadat de schuldsanering heeft plaatsgevonden. Bijvoorbeeld doordat niet levensvatbare onderdelen worden afgestoten.

Twee voorbeelden ter verduidelijking:

Een autobedrijf heeft zowel een verkoop- als reparatieafdeling. De verkoopafdeling is niet meer levensvatbaar, de reparatie-afdeling wel.

Een keten van winkels in kleding heeft fysieke winkels en een webwinkel. De fysieke winkels zijn niet meer levensvatbaar. De webwinkel wel.

Een andere voorwaarde betreft het feit dat de schuldeisers bij een WHOA-akkoord beter af zijn dan bij een faillissement.

Een derde voorwaarde is dat de concurrente schuldeisers tenminste 20% van de oorspronkelijke schuld in contanten dienen te ontvangen. Een aanbod van een lager percentage is in sommige gevallen mogelijk. Maar dient nadrukkelijk te worden toegelicht.

Wie kan een schuldenakkoord afdwingen?

Zowel de schuldenaar als de schuldeisers, denk ook aan de bank of De Belastingdienst, aandeelhouders, het personeel of een andere belanghebbende, kunnen een WHOA-traject starten.

Wie mag het schuldenakkoord regelen?

Het schuldenakkoord kan worden geregeld door de ondernemer zelf. Als een derde een schuldenakkoord wil afdwingen zal er door de rechter altijd een herstructureringsdeskundige worden benoemd.

Let op!

Hoewel een ondernemer niet verplicht is om een herstructureringsdeskundige in de arm te nemen, is het in de meeste gevallen wel verstandig om te doen. De reden: gedurende het hele proces kan de rechtbank zelf of een belanghebbende de rechter alsnog verzoeken een herstructureringsdeskundige te benoemen.

Wat regelt de herstructureringsdeskundige?

De herstructureringsdeskundige wordt door de rechtbank benoemd en is verantwoordelijk voor het opstellen van een herstructureringsplan dat ten grondslag ligt aan het schuldenakkoord. De herstructureringsdeskundige dient doeltreffend, objectief en onafhankelijk te zijn. Tevens dient deze professional verstand te hebben van financiën en reorganiseren van schulden. In de praktijk is deze professional ook communicatief vaardig en in staat om goed te onderhandelen.

Wat zijn de bevoegdheden van de herstructureringsdeskundige?

De herstructureringsdeskundige heeft toegang tot alle boeken en bescheiden en andere gegevensdragers van de onderneming. Daarnaast dient de ondernemer, zijn personeel, de aandeelhouder en de toezichthouders de vragen van de herstructureringsdeskundige te beantwoorden en hebben deze ook een actieve informatieplicht. De herstructureringsdeskundige heeft een geheimhoudingsplicht.

Wie betaalt de herstructureringsdeskundige?

Als de schuldenaar het initiatief neemt tot het laten benoemen van een herstructureringsdeskundige dan komen de kosten voor rekening van de schuldenaar. Als een schuldeiser het verzoek doet dan dient deze kosten te voldoen. De rechter stelt de vergoeding van de herstructureringsdeskundige vast en ziet er ook op toe dat de herstructureringsdeskundige is betaald voordat hij een uitspraak voor het homologeren van het akkoord doet.

Hoe verloopt een WHOA-procedure

De te nemen stappen bij het organiseren van een WHOA-procedure zijn:

1. De WHOA-procedure begint met een melding bij de rechtbank dat er gewerkt wordt aan een schuldenakkoord.
2. Er moet een herstructureringsplan worden opgesteld, waaruit blijkt dat de onderneming weer levensvatbaar is na de schuldsanering.
3. Er moet een schuldsaneringsaanbod voor de diverse klassen schuldeisers op papier worden gezet.
4. De verschillende klassen schuldeisers dienen te stemmen over het aanbod. Dit mag schriftelijk of elektronisch.
5. De stemuitslag inclusief eventuele bezwaren dient te worden gedeeld met alle schuldeisers en te worden gedeponereerd bij de rechtbank.
6. De homologatie van het akkoord wordt ingediend bij de rechtbank.
7. De rechter doet uitspraak, waarna het akkoord van kracht wordt.

Let op!

Tegelijkertijd dat er bij de rechtbank gemeld wordt dat er gestart wordt met het organiseren van een schuldenakkoord, kan er ook een verzoek worden ingediend tot het in acht nemen van een afkoelingsperiode. Daardoor kan de onderneming blijven beschikken over de rekening-courant faciliteit, mag de Belastingdienst geen verdere invorderingsmaatregelen nemen en kunnen het eigendomsvoorbehoud en andere beslagen ook worden opgeheven. Natuurlijk dient er bij dit verzoek wel onderbouwd te worden. De afkoelingsperiode duurt maximaal 4 maanden, en kan nog eens met 4 maanden worden verlengd.

Let op!

Zodra er een melding is gedaan bij de rechtbank, zal er ook direct moeten worden gestart met het organiseren van het schuldenakkoord. Treuzelen is niet toegestaan. Als de rechter twijfels heeft over de voortgang kan deze een zogenoemde Observator benoemen.

Eisen herstructureringsplan

Uit het herstructureringsplan dient in ieder geval te blijken:

1. wat de aard, omvang en oorzaak van de financiële problemen zijn;
2. welke pogingen zijn ondernomen om de financiële problemen op te lossen;
3. welke herstructureringsmaatregelen onderdeel zijn van het akkoord;
4. wat de wijze is waarop deze maatregelen bijdragen aan een oplossing; en
5. hoeveel tijd het kost om de maatregelen uit te voeren.

Een herstructureringsplan zou bijvoorbeeld uit de volgende hoofdstukken kunnen bestaan:

1. Een 'foto' van de huidige situatie in de onderneming, inclusief een analyse van de oorzaken waardoor de onderneming in financiële problemen is gekomen en welke acties er al zijn ondernomen om uit de financiële problemen te komen.
2. Met welke algemene en economische ontwikkelingen moet de onderneming sowieso rekening houden?
3. Met welke specifieke markt- en brancheontwikkelingen moet de onderneming rekening houden?
4. Wat is de impact van onderdeel 3 en 4 op het business- en verdienmodel?
5. Welke scenario's zijn er en welke acties moet de onderneming maken om weer toekomstbestendig te worden?
6. Hoe 'fit' is de ondernemer of het managementteam om de onderneming toekomstbestendig te maken en na sanering ook te houden?
7. Hoe ziet het definitieve businessmodel eruit?
8. Laat zien dat de onderneming met het nieuwe verdienmodel weer levensvatbaar is.
9. Maak de financiële implicaties van het herstructureringsplan voor de schuldeisers inzichtelijk.
10. Laat zien dat uit het herstructureringsplan blijkt dat reorganisatiewaarde hoger is dan de liquidatiewaarde. Kortom: dat schuldeisers meer ontvangen bij een akkoord dan bij een faillissement.

Welke klasse schuldeisers zijn er te onderscheiden?

Een schuldeiser wordt ingedeeld in een klasse met dezelfde rechten en verplichtingen. Daarmee zijn er in ieder geval de volgende klassen te onderscheiden:

1. Achterstallig loon en andere werknemersaanspraken
2. Preferente schuldeiser: de Belastingdienst
3. Preferente schuldeisers: overig, denk aan energiemaatschappijen
4. Separatisten: de bank en andere financiers
5. Concurrente schuldeisers
6. Achtergestelde leningen

Wat houdt deze indeling in klassen in?

Iedere schuldeiser wordt in een bepaalde klasse ingedeeld. De schuldenaar zal vervolgens aan iedere schuldeiser in een bepaalde klasse een gelijkwaardig aanbod moeten doen. De schuldeisers in een bepaalde klasse stemmen vervolgens over het aanbod, waarna het is aangenomen of verworpen.

Welke eisen zijn er gesteld aan het doen van een aanbod

Het staat de ondernemer vrij hoe hij zijn aanbod in een bepaalde klasse doet. Zo mag hij bepaalde klasse een betaling van 20% in contanten aanbieden en een andere klasse een betaling van 70% in vijf gelijke termijnen en andere klasse een betaling van 80% over drie jaar. Ook mag hij een klasse de mogelijkheid geven om schulden om te zetten in aandelenkapitaal. Het aanpassen of beëindigen van overeenkomsten kan ook onderdeel zijn van een schuldenakkoord. Denk bijvoorbeeld aan huur-, afname- of leveringsovereenkomsten.

Bij zijn aanbod moet de schuldenaar wel rekening houden met het volgende:

1. De concurrente schuldeisers dienen minimaal 20% in contanten te ontvangen, de periode, waarover dit betaald wordt, mag ineens maar ook in termijnen zijn.
2. Wordt er een aanbod in aandelen gedaan, dan moet de schuldeiser ook kunnen kiezen voor een aanbod in contanten.
3. De schuldeiser dient meer te ontvangen dan in geval er sprake zou zijn van een faillissement.

Wanneer heeft een klasse ingestemd met een schuldenakkoord?

Een klasse stemt in met een schuldenakkoord als:

1. Alle schuldeisers in die klasse een aanbod hebben gekregen
2. Zij tenminste 8 dagen bedenktijd hebben gekregen
3. Zij de mogelijkheid hebben gekregen om hun stem uit te brengen

Als vervolgens van de aanwezige stemmers, 2/3 van het totaalbedrag van aanwezige schuldeisers voorstemt dan is het schuldenakkoord in die klasse aangenomen.

Wat is het gevolg van een positieve stemuitslag in een bepaalde klasse?

Het gevolg is dat de schuldenaar de rechter kan verzoeken om de schuldeisers in andere klasse akkoord te laten gaan met het aanbod dat aan hun is gedaan.

Stel dat de Belastingdienst akkoord is met het voorstel, dan kan de schuldenaar vervolgens via de rechter een akkoord voor alle andere schuldeisers afdwingen, zelfs al ze niet akkoord zijn.

Hoe werkt de homologatie van het akkoord door rechter?

Als het herstructureringsplan met een positieve stemuitslag van tenminste een klasse schuldeisers bij de rechtbank wordt ingediend, dan zal de rechter vervolgens het akkoord homologeren.

Let op!

De volgende bijlagen dienen in ieder geval ook bij het verzoek tot homologatie te worden bijgevoegd:

- 1. Een lijst van schuldeisers en aandeelhouders*
- 2. De jaarrekening over de afgelopen drie jaren*
- 3. De actuele staat van baten en lasten en de balans*
- 4. De waarde van de in de onderneming aanwezige activa*
- 5. De uitgangspunten van de waardering bij een reorganisatie en liquidatie*
- 6. De prognose inclusief kasstroom voor de komende twee jaar inclusief onderbouwing*
- 7. De actuele liquiditeitspositie*
- 8. Andere documenten die van belang kunnen zijn*

Is er nog beroep mogelijk?

Zolang de rechter geen uitspraak heeft gedaan kunnen schuldeisers de rechter nog vragen om het akkoord niet te homologeren, bijvoorbeeld omdat er valse voorstelling van zaken is gegeven over de levensvatbaarheid. Maar als de rechter eenmaal uitspraak heeft gedaan, dan is er verder geen beroep meer mogelijk. Als de rechter de homologatie heeft afgewezen, dan dient de schuldenaar drie jaar te wachten voordat deze een nieuw verzoek kan doen.

Waar moet je rekening mee houden?

Ga tijdig aan de slag en maak bij te hoge schulden direct een schuldenakkoord. Een gebrek aan urgentie kan uiteindelijk grote gevolgen hebben.

De WHOA is nog maar net van kracht, dus de komende jaren zal er steeds meer jurisprudentie zijn, waardoor er over een aantal zaken meer duidelijkheid zal ontstaan. Maar de eerste uitspraken van de rechter laten wel zien dat een goed uitgewerkt herstructureringsplan bijna altijd wordt gehonoreerd. Daarentegen wordt een slecht uitgewerkt plan altijd afgewezen. Met als gevolg dat de schuldenaar vaak alsnog failliet gaat.

Dit vind je mogelijk ook interessant:
Historisch laag aantal faillissementen
in 2020

[LEES VERDER](#)